

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 07-05-2019

Mødedato Tirsdag d. 07. maj 2019 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Planer for restaurering af Lægård Bæk.....	3
Kampagne for beskyttelse af vandløb og brugen af de ånære kommunale arealer.....	5
Forslag til tillæg nr. 4 til Holstebro Kommunes Spildevandsplan for areal til regnvandsbassin og -le	7
Strategisk Energiplan, opfølgning på aktørworkshop.....	8
Orientering om Energimuseets vandreudstilling.....	9
Lukket: Brinker i Storå.....	10
Lukket: Oplæg til budget for 2020 - 2023 i Natur-, Miljø- og Klimaudvalget.....	11
Lukket: Meddelelser.....	12

Punkt 1: Planer for restaurering af Lægård Bæk

06.02.03-P19-13-17

Sagsfremstilling

TM/JL - NMK

Lægård Bæk, der løber gennem Lystanlægget og har udløb i Storå midt i Holstebro By, får de kommende år en større synlighed og en forbedret vandløbskvalitet til gavn for fisk og smådyr. Projekter vil give større naturoplevelser for anlæggets gæster.

Lægård Bæk gennemløber Lystanlægget fra Østervang til Viborgvej i et forholdsvis reguleret forløb uden mange slyngninger. I forbindelse med Lystanlæggets 200 års jubilæum i 2023 arbejdes der på en helhedsplan for forskønnelse af området, og her er projekter tilknyttet Lægård Bæk et markant element.

Der arbejdes med tre faser i Lystanlægget (se oversigtstegning i bilag).

Fase 1, der gennemføres i maj 2019, indebærer, at Lægård Bæk genslynges på en 110 m lang strækning ind i skovhjørnet ved Østervang. Projektet har den fordel, at et kraftigt fald i bækken på 12 promille udlignes ind gennem skovstrækningen. Der etableres to nye træbroer og udlægges gydegrus til laks og ørred. Vestforsyning ændrer regnvandsbassinet, så afstrømningen drosles ned til 30 l/s i stedet for de nuværende 90 l/s. For at skabe mere plads til aktiviteter omkring friluftsscenen flyttes stien på en strækning ud i det gamle løb af Lægård Bæk, der opfyldes. Det oprindelige mølleløb til Ringsø og Møllesø flyttes længere nedstrøms, så der kun bliver et kort rørlagt forløb med et efterfølgende åben forløb til Ringsøen. Vand til søen indtages via en 6 mm gitterrist ved kanten af Lægård Bæk, så ørred og laksesmolt ikke kan passere med vandet ind i søerne og videre til vandmøllen. Der indtages max 9 l/s fra Lægård Bæk til søerne med mulighed for at lukke ned i tørre somre.

Fase 2, der gennemføres i eftersommeren 2019, vil genslynge Lægård Bæk hen forbi den restaurerede vandmølle, så den forholdsvis lille vandstrøm fra møllehjulet får et kort udløb til Lægård Bæk. Det betyder samtidig at den grøft, der i dag ligger mellem Anlægspavillonen og parkeringspladsen, kan drænes og efterfølgende fyldes op. Bunden af Lægård Bæk ved Anlægspavillonen kan sænkes ca. 20 cm i forhold til den nuværende kote. Det vil mindske oversvømmelsesrisikoen omkring bygningen. Det nuværende løb af Lægård Bæk bag Malerhuset drænes og fyldes op, men strækningen vil stadig fremstå som en lavning og vil blive oversvømmet ved store regnvandshændelser.

Fase 3 forventes gennemført ved anvendelse af statslige midler i 2021-2022. Projektet midt i Lystanlægget vil erstatte fisketrappen med et slynget forløb af Lægård Bæk ind over græsplænen, hvor faldet ikke bliver så stort (5-10 promille). Den nuværende fisketrappe er med kriterierne i vandområdeplanlægningen at betragte som en spærring, der skal fjernes for at opnå målsætningsopfyldelse for fisk. Det forventes, at kommunen bliver bedt om at fjerne fisketrappen i næste vandområdeplan, der starter i 2021. Der skal tilkøres 4-5.000 kubikmeter jord til området mellem Møllesøen og fisketrappen for at det nye slyngede vandløb kan etableres.

Projekterne giver mulighed for flere naturoplevelser ved bækken end i dag, og der vil ved gennemførelse af helhedsplanen blive anlagt nye stier og broer, så der også bliver god adgang fra sygehusområdet. En fiskeundersøgelse i 2018 viste, at der var naturlig ørred- og lakseyngel på strækningen nedstrøms fisketrappen og ned mod Østerbrogade, mens fiskebestanden opstrøms fisketrappen var beskedent. Ovenstående projekter forventes at løfte fiskebestanden markant, og for især ørreden er der brug for at styrke bestanden, da opgangen til Storåsystemet (estimeret ved lystfiskerfangster) i flere år har været vigende.

Fase 1 og 2 betales af Teknik og Miljø driftsmidler, der for vandløbsdelen anslås at udgøre i alt ca. 700.000 kr. Fase 3, der også anslås at koste ca. 700.000 kr., forventes omfattet af næste vandområdeplan og betalt af staten/EU.

Et andet statsligt projekt omfatter den rørlagte del af Lægård Bæk før udløbet i Storå. Holstebro Kommune arbejder med en forundersøgelse, der skal belyse muligheden for at fjerne denne delvise spærring og skabe et åbent forløb af Lægård Bæks udløb i Storå.

Der bliver ud over de nævnte projekter også arbejdet på en bedre afvikling af regnvand længere op i Lægård Bæk. Konkret ses der ved Sygehusområdet på muligheden for at flyttet regnvandsudløbet fra Møllesøen til Ringsøen. Det vil give mulighed for i kolde vintre at benytte Møllesøen til skøjteløb, da søen så kan isoleres uden gennemstrømning. Samtidig kan Ringsøen anvendes som en slags forfældningsbassin for aflejret sand mv. Ringsøen er enklere at oprense end den større Møllesø.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Udvalget besluttede at udsætte sagen til næste møde.

Punkt 2: Kampagne for beskyttelse af vandløb og brugen af de ånære kommunale arealer

06.02.00-K08-4-18

Sagsfremstilling

TM/MN - NMK

Med baggrund i forskellige problematikker foreslår Teknik og Miljø at gennemføre to informationskampagner med fokus på vandløb, der løber igennem bymæssige områder.

Kampagne målerettet bredejere nær vandløb:

Teknik og Miljø har gennem de seneste år oplevet en stigning i udsmid af primært grene, haveaffald og træer langs med vandløbsbrinken eller direkte ud i vandløbene. Eksempler på dette er fældede træer, der er smidt ud i åen, og hvor kommunen efterfølgende har skulle optage disse, både foran Storebro og foran musikteateret. Endvidere bruges vandløbsbrinkerne eller kommunes vandløbsnære arealer visse steder som deponi for haveaffald, med efterfølgende udgifter for kommunen til oprydning, da der er risiko for at grene, affald m.m. stopper rørunderføringer under broer i de mindre vandløb eller flyttes nedstrøm til gene for andre lodsejere.

I den generelle sagsbehandling primært langs vandløb i Holstebro By oplever Teknik og Miljø, at lodsejere ofte er langt i terrasse- og andre byggeprojekter, før der tages kontakt til kommunen. Derfor kan det også være hensigtsmæssigt at informere om og præcisere reglerne, som er gældende langs vandløbene. Formålet er at forebygge sager, hvor nyopførte broer, terrasser mm. skal fjernes igen. Kampagnen skal således også understøtte en tidlig opmærksomhed hos borgerne om de muligheder og begrænsninger, som findes ift. bebyggelse nær vandløb. Natur-, Miljø- og Klimaudvalget behandlede dette emne den 18. september 2018 (punkt 3) med det formål, at Teknik og Miljø skulle udarbejde en informationsfolder.

Med forårets komme begynder havesæsonen og risikoen for at haveaffald bortskaffes i vandløbene og igangsætning af byggeprojekter i form af terrasser m.v. øges netop nu, hvorfor det vurderes at være et godt tidspunkt at skabe opmærksomhed om problemet. Udkast til folder er vedlagt som bilag 1. Folderen vil blive sendt direkte til lodsejere langs vandløb i bymæssig bebyggelse og være at finde på kommunes hjemmeside, så den kan bruges af borgere i almindelighed.

Kampagne vedr. afledning af overfladevand til vandløb:

I takt med at kommunens spildevandsplan gennemføres er hovedparten af kloakkerne i Holstebro by separeret i regnvands- og spildevandsledninger. Der konstateres jævnligt skum i både vandløb og regnvandsbassiner, som kan stamme fra bilvask, vinduesvask, rensning af havemøbler m.v. Formålet med separeringen er at lede rent overfladevand direkte til vandløbene, så spildevandssystemet friholdes for det rene overfladevand. Samtidig sikres en optimeret rensningseffekt af spildevandet i spildevandssystemet og overløb af urensset spildevand undgås. Regnvandsristene i veje er derfor udelukkende til "rent" overfladevand, mens rester fra vindues- og bilvask (sæbeprodukter), rensning af havemøbler, udehuse, facader (algefjerner) samt rester efter oliering af møbler og terrasser mm. skal hældes i husholdningens afledning til renseanlæg eller bringes på genbrugspladsen, hvis der er tale om kemikalier.

Idet der er sket en omfattende ændring og gennemførelse af separering over en lang årrække, vurderes det hensigtsmæssigt at gennemføre en opmærksomhedskampagne. Kampagnen har overskriften "Hjælp fisken" og foregår ved, at der i nogle forsøgsområder/-veje ved siden af rendestensbrønde "klæbes" en folio med budskabet "hjælp Fiskene - risten er kun til regnvand" (se eksempel i bilag 2). Kampagnen har været afprøvet med held i en række kommuner, bl.a. Kolding Kommune og Sorø Kommune. Teknik og Miljø foreslår, at kampagnen gennemføres i nyere udstykninger, samt ved vejriste på centrale offentlige p-pladser for at nå en bredere kreds af borgere. Endvidere foreslås det at medtage et par villaveje med regnvandsudløb til vandløb centralt i Holstebro. Folien kommer også til at vise en QR-kode, som henviser interesserede til en "Hjælp fisken" hjemmeside på Holstebro.dk, hvor man vil kunne se en tegnefilm, som sætter fokus på emnet, og som vil formidle om, hvad du som borger kan gøre for at medvirke til at sikre et godt vandmiljø. Kampagnen vil også være egnet til deling på sociale medier.

Køb af rettighed til "Hjælp fisken" samt 200 stk. folio forventes at koste maksimalt 30.000 kr. Prisen afhænger delvist af hvilken størrelse, som folien vælges i. Erfaringen fra andre kommuner viser, at en foliostørrelse på min 20 * 20 cm anbefales. Såfremt udvalget beslutter at deltage i projektet vil finansiering ske via udvalgets driftsmidler.

Indstilling

Det indstiller at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget:

- godkender informationskampagne til bredejere nær vandløb i bymæssig bebyggelse
- beslutter om udvalget ønsker at prioritere midler til kampagne med fokus på afledning af spildevand til regnvandssystemet

Beslutning

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede

- at godkender informationskampagne til bredejere nær vandløb i bymæssig bebyggelse
- at prioritere midler til kampagne med fokus på afledning af spildevand til regnvandssystemet

Punkt 3: Forslag til tillæg nr. 4 til Holstebro Kommunes Spildevandsplan for areal til regnvandsbassin og -ledning

06.00.05-P15-1-19

Sagsfremstilling

TM/LKD/HSK - NMK - ØK - BY

Forslag til tillæg nr. 4 til Holstebro Kommunes Spildevandsplan 2011-2016, jf. bilag 1, fremlægges med henblik på beslutning om at sende forslaget i offentlig høring i otte uger.

Forslaget er udarbejdet med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens §32 og skal betragtes som en anmodning fra Vestforsyning Spildevand A/S om kommunalbestyrelsens beslutning om at ville ekspropriere arealer til brug for etablering af ledning og regnvandsbassin på matrikel 1bf, Lauralyst Hdg., Tvis.

Som følge af udbygningen af Købmandsgården på Skautrupvej 1 i Tvis har det været nødvendigt at finde en alternativ løsning på håndtering af regnvandet fra ejendommen, da det grundet kapacitetsproblemer i fællesledningen ikke kunne lilles det eksisterende system. Ejendommen Skautrupvej er omfattet af Holstebro Kommunes Spildevandsplan 2011-2016.

Der har været afholdt forhandlinger mellem Vestforsyning Spildevand A/S og ejeren af pågældende matrikel omkring muligheden for placering og etablering af spildevandsanlæggene, men der har ikke kunnet opnås enighed om pris. Vestforsyning Spildevand A/S har tilbudt erstatning i overensstemmelse med landsaftalen om spildevandsanlæg på landbrugsjord, som er den anvendelse arealerne har idag.

Da det ikke er muligt at opnå enighed om pris anmodes kommunalbestyrelsen om en principbeslutning om at ville foretage ekspropriation, således at ejendommen Skautrupvej 1 kan afvandes i overensstemmelse med spildevandsplanen og den midlertidige tilladelse til udledning af tag- og overfladevand til Halgård Bæk, som er udstedt af Holstebro Kommune den 19. december 2018. Principbeslutningen om ekspropriation medfører, at lodsejer kan få compensationen fra Vestforsyning Spildevand A/S på ekspropriationslignende vilkår. Ejeren af arealet er indforstået med denne fremgangsmåde.

Tillægget til Spildevandsplanen er omfattet af Lov om vurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM). Der er foretaget en miljøscreening ud fra §8, som viser, at tillægget ikke forventes at medføre væsentlige miljøpåvirkninger. I henhold til § 10 og bilag 3 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM) indstilles det derfor, at tillægget ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget over for Byrådet anbefaler:

- at tillæg nr. 4 til Holstebro Kommunes Spildevandsplan 2011-2016 vedtages som forslag og sendes i offentlig høring
- at der ikke foretages miljøvurdering og udarbejdes miljørapport
- at der tages principbeslutning om at ville ekspropriere arealer til brug for etablering af ledning og regnvandsbassin på matrikel 1bf, Lauralyst Hdg., Tvis.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 4: Strategisk Energiplan, opfølgning på aktørworkshop

13.00.00-P15-1-16

Sagsfremstilling

TM/LKD - NMK

På baggrund af Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets beslutning på møde d. 5. februar 2019 vedr. udarbejdelse af strategisk energiplan har udvalget d. 2. april 2019 afholdt aktørworkshop for de lokale forsyningselskaber.

Initiativet blev godt modtaget, og de lokale forsyningselskaber gav udtryk for, at samspillet mellem de lokale aktører og kommunen er vigtigt for det kommende arbejde hen mod et effektivt lavemissionsfund.

Der var på aktørworkshoppen en god og konstruktiv drøftelse af de indsatsområder, Natur-, Miljø- og Klimaudvalget har arbejdet med. Workshopmateriale og referat fra mødet er vedlagt som bilag 1 og 2.

Workshoppen gav anledning til fire supplerende fokuspunkter, som det anbefales at inddrage sammen med de øvrige indsatser, udvalget har arbejdet med:

- Fremtidig elinfrastruktur med flere elbiler og mere el til varme,
- Power-to-X, til kommende oplæg til plan (se beskrivelse af Power-to-X i bilag 3),
- Oprettelse af netværk for vidensdeling for fjernvarmeværker i kommunen medtages som ide til planen.
- Afklaring af strategi for den grønne omstilling hos de store gasforbrugende virksomheder

Bidrag fra aktørworkshoppen vil indgå i det videre arbejde med at udarbejde en strategiske energiplan for Holstebro Kommune.

Det forventes, at udvalget til efteråret kan blive præsenteret for et udkast til en strategisk energiplan, indeholdende bl.a. målsætninger og handleplaner, og at et udkast til en strategisk energiplan kan sendes i offentlig høring ultimo 2019.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget:

- drøfter opsamlingen fra workshoppen
- beslutter at fortsætte arbejdet med den strategiske energiplan som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede, at der arbejdes med den strategiske energiplan som beskrevet i sagsfremstillingen.

Punkt 5: Orientering om Energimuseets vandrestilling

00.13.00-A00-1-18

Sagsfremstilling

TM/LKD - NMK

Energimuseet ønsker med deres nye vandrestilling FREMTIDEN ER GRØN - FREMTIDEN ER DANSK at skabe en positiv fortælling om den grønne omstilling ved at vise 24 spændende grønne projekter, som er på tegnebrættet netop nu i de danske forsknings- og innovationsmiljøer.

Vandrestillingen blev indviet i forbindelse med Aalborg Bæredygtighedsfestival i september 2018. En stor donation fra Hedeselskabet har gjort det muligt at få udstillingen på Danmarks turné, hvor den i 2019 kan opleves i Roskilde, København, Silkeborg, Randers, Holstebro, Viborg, Aarhus og på Energimuseet ved Tange.

Udstillingen består af 13 pyloner med cases på begge sider. Tekst og billeder er skrevet og udvalgt, så udstillingen er forståelig og spændende for børnefamilier og helt almindelige danskere uden tekniske forudsætninger. Vandrestillingen er nærmere beskrevet i vedlagte bilag.

Udstillingen bliver opsat i Enghaven, fra parkeringspladsen og hen til Brostræde, i perioden den 17. juni til den 2. juli 2019. Udstillingen understøtter intentionerne i Cityvækst Holstebro og kommunens arbejde med en strategisk energiplan ved at sætte fokus på den grønne omstilling for den almindelige borger. Placeringen og tidspunktet for udstilling er koordineret med Holstebro Handelstandsforening.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 6: Lukket: Brinker i Storå

06.02.03-P20-2-14

Punkt 7: Lukket: Oplæg til budget for 2020 - 2023 i Natur-, Miljø- og Klimaudvalget

00.30.10-000-2-19

Punkt 8: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-2-18